

KOERSBRIEF 2027

Inhoud

Inleiding.....	3
Bestuurlijke samenvatting.....	4
Actuele stand van zaken per programma.....	5
Programma 1 – Sociale leefomgeving.....	5
Programma 2 – Ondernemen.....	7
Programma 3 – Ruimtelijke leefomgeving.....	9
Programma 4 – Beheer openbare ruimte.....	11
Programma 5 – Bestuur en Dienstverlening.....	13
Financiële doorkijk.....	14
1. Aanpassing nota reserve en voorzieningen.....	14
2. Aanpassing wijze loon- en prijsindexatie.....	14
3. Harmonisatie afschrijvingsmethodiek.....	14
4. Bijstellen investeringen.....	14
5. Bijstelling begroting n.a.v. jaarrekeningresultaat.....	15

Inleiding

Vorig jaar schreven we al dat 2026 een bijzonder jaar was, in verband met het ravijnjaar 2026. Zo mogelijk is 2027 voor de gemeente Oirschot een nog bijzonderder jaar. In het jaar 2027 werken we toe naar de fusie van de gemeente Oirschot en de gemeente Best, maar tegelijkertijd is dit het eerste jaar van de uitvoering van het nieuwe coalitieakkoord. Ook speelt mee dat het ravijnjaar van 2026 nu is opgeschoven naar 2028. De rijksoverheid heeft maatregelen genomen om de tekorten in de eerste twee jaar terug te dringen. Het feit dat het terugdringen van het tekort bij onze gemeente in 2028 nog niet is gebeurd, bemoeilijkt de financiële positie; onze toezichthouder kijkt namelijk ook nu al naar het jaar 2028.

Ten tijde van het schrijven van deze koersbrief, zijn de formatiegesprekken nog in volle gang. Het meeneemen van de gewenste ontwikkelingen in de nieuwe periode en ook het doorvertalen van eventuele nieuwe beleidskeuzes is daarom niet aan de orde.

In deze koersbrief geven we u een doorkijk naar de autonome ontwikkelingen en zaken die in het licht van de fusie plaats gaan vinden. Zoals u weet, ligt hierin al een flinke opgave voor de ambtelijke organisatie. Een eerdere tussenstand heeft u daarover ook al ontvangen in het overdrachtsdocument. Deze koersbrief start bij het overdrachtsdocument, via de nieuwe autonome ontwikkelingen door naar de route naar een sluitende meerjarenbegroting. Voor de begroting 2027 geldt dat deze niet alleen voor het eerste begrotingsjaar sluitend dient te zijn, maar ook voor het eerste begrotingsjaar van de nieuwe fusiegemeente: 2028. De actuele stand van het financieel perspectief vindt u, net zoals vorig jaar, in de eerste bestuursrapportage 2026.

Bestuurlijke samenvatting

De koers voor 2027 staat in het teken van balans aanbrengen tussen groeiende opgaven, beperkte middelen en uitvoerbaarheid. Oirschot bevindt zich in een fase van sterke ontwikkeling, mede door regionale groei, een forse woningbouwopgave en toenemende druk op het sociaal domein. Tegelijkertijd wordt de organisatie voorbereid op de fusie met de gemeente Best per 2028, wat extra inzet en focus vraagt.

De belangrijkste inhoudelijke opgaven liggen bij het versnellen van woningbouw, het versterken van de lokale economie en het doorzetten van de energietransitie en klimaatadaptatie. Daarnaast neemt de druk op het beheer van de openbare ruimte toe door uitbreiding van het areaal en stijgende kosten. De uitbreiding van onze gemeente met meer inwoners geeft daarnaast meer druk op het sociaal domein. We merken ook dat veel van onze infrastructuur (zoals wegen en speelplekken) aan groot onderhoud toe is. In alle programma's is zichtbaar dat ambities en middelen onder spanning staan. Reden genoeg om realistisch te bepalen wat echt uitvoerbaar is en wat daarbij prioriteit heeft.

Financieel is de uitgangspositie (zoals onze vermogenspositie) solide, maar de structurele begrotingsruimte is minimaal. Tegelijkertijd leiden stijgende kosten (met name de kosten die voor de baten uitgaan in het sociaal domein en de stijgende kosten van beheer) en toenemende regionale verplichtingen tot een groeiende druk op de begroting. Ook is sprake van een disbalans tussen geplande investeringen en wat daadwerkelijk uitgevoerd kan worden. Dit wordt bijvoorbeeld veroorzaakt door bezwaar en beroepsprocedures waardoor realisatie achterblijft bij planning.

Herijking van het investeringsprogramma is noodzakelijk om begroting en uitvoering beter in lijn te brengen. De organisatie staat voor een dubbele opgave: het in stand houden van de huidige dienstverlening én het voorbereiden van de nieuwe organisatie. Dit vraagt om scherpe prioritering, aangezien niet alle ambities binnen de beschikbare capaciteit gerealiseerd kunnen worden.

Voor 2027 betekent dit dat duidelijke keuzes nodig zijn. De focus ligt op het op orde houden van de basis, het realistisch plannen en uitvoeren van investeringen en het gericht investeren in opgaven die bijdragen aan de toekomstbestendigheid van Oirschot en de nieuwe gemeente Best-Oirschot.

Actuele stand van zaken per programma

Programma 1 – Sociale leefomgeving

Hoofdpijn en ambitie

In 2027 blijven we verder bouwen aan de sociale leefomgeving op basis van de strategische visie 'Samen voor een sociaal Oirschot'. Deze richt zich op:

- een positieve leefomgeving,
- vanuit eigen kracht
- een samenredzame maatschappij

De druk op de zorg neemt steeds meer toe. Juist daarom moeten we blijven inzetten op preventie. Een stevig lokaal team (WIJzer) is daarbij van essentieel belang.

Prioriteiten 2027

1. Participatie en Meedoen: Iedereen kan meedoen naar vermogen

- Arbeidsparticipatie: Herijking koers WSD en harmonisatie samenwerking Best
- Lokale vervoersvoorziening: Mogelijkheden bezien om 't Opstapje te verbreden naar Spoor-donk en De Beerzen
- Geldzorgen: Meer communicatie en verbeteren inkomenshulp
- Beschermd wonen en Maatschappelijk opvang: Doordecentralisatie van Eindhoven naar regiogemeenten.

2. Opvoeden en Opgroeien: Meer jeugdigen ontwikkelen zich optimaal

- Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg: Omvorming van Samen voor Jeugd tot Gemeenschappelijke Regeling (GR) om de jeugdzorg toekomstbestendig te houden.
- Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP): Uitvoering IHP in combinatie met stedenbouwkundige visie voor De Klep.

3. Gezondheid en Leefstijl: We zetten in op een gezonde samenleving

- Preventieve gezondheidsaanpak: Vanuit Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Aanpak Zorg en Welzijn in de Wijk (AZWA).
- Preventieaanpak jeugd: Effecten project GO! beter volgen via GGD-monitor.
- Wijk-GGD: Voortzetten in samenwerking met Best.

4. Veiligheid en Leefbaarheid: Een leefbare en veilige leefomgeving

- Weerbare samenleving: Goed voorbereid zijn op crises of rampen (oorlog, noodweer, cyberaanval, stroomuitval, natuurbranden, enz.) vanuit Rijksmiddelen.
- Inwonersinitiatieven: Beter faciliteren om te begeleiden van initiatief tot concrete uitvoering (bijv. hondenlosloopgebieden) ende projectsubsidies door te zetten.

5. *Bedrijfsvoering en Dienstverlening: Meer grip op het sociaal domein*

- Kwaliteitssprong: Schaalsprong vraagt om integrale benadering, waarbij ook naar benodigde (zorg)voorzieningen wordt gekeken.

Belangrijke financiële ontwikkelingen

Als gevolg van de (dubbele) vergrijzing, meer jeugdigen die (complexere) hulp nodig hebben en meer mensen in een uitkering (onder meer statushouders), nemen de zorgkosten verder toe. Via preventie proberen we deze zoveel mogelijk te voorkomen. Deze kosten worden echter ook (deels) gecompenseerd vanuit het Rijk via het Gemeentefonds.

Daarnaast bestaat de kans dat een aantal van de hiervoor genoemde prioriteiten ook extra (financiële) inzet vragen. Daarbij gaat het om regionale (wettelijke) ontwikkelingen zoals bij Beschermd wonen, bij Samen voor Jeugd en de Kwaliteitssprong, maar ook om lokale ontwikkelingen zoals het IHP, 't Opstapje en een hondenlosloopgebied. Aandachtspunten zijn ook de Wijk-GGD en Weerbare samenleving.

Programma 2 – Ondernemen

Hoofdpijn en ambitie

In 2027 staat het versterken van een toekomstbestendige en vitale economie centraal, waarin:

- ondernemers ruimte krijgen voor duurzame groei en innovatie;
- Oirschot zich profileert als “monumentaal, ondernemend en groen”;
- economische ontwikkeling in balans is met leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit.

De gemeente werkt hierbij intensief samen met regionale partners (o.a. Brainport) en richt zich op het versterken van werklocaties, centrumontwikkeling en het buitengebied.

Prioriteiten 2027

1. Versterken werklocaties en bedrijventerreinen

- Uitbreiding en ontwikkeling van De Scheper;
- Revitalisering en upgrading van Steenfort en De Stad;
- Doorontwikkeling van BIZ Westfields;
- Focus op bereikbaarheid, duurzaamheid en landschappelijke inpassing.

2. Centrumontwikkeling en lokale economie

- Uitvoering Centrumvisie (richting 2030);
- Verbeteren van:
 - leefbaarheid;
 - bereikbaarheid;
 - economische aantrekkelijkheid;
- Versterken van identiteit en beleving via samenwerking met ondernemers en Visit Oirschot.

3. Vitaal landelijk gebied, vrijetijdseconomie en erfgoed

- Afronding en evaluatie uitvoeringsplan Vitaal Landelijk Gebied (2022–2026);
- Doorontwikkeling van:
 - recreatieve infrastructuur (fietspaden, natuurverbindingen);
 - landschappelijke kwaliteit en erfgoed (herstel laanbeplanting, groenblauwe dooradering);

4. Regionale economische ontwikkeling

- Actieve deelname aan regionale agenda's (MRE/SGE);
- Inspelen op ontwikkelingen in Brainport:
 - groei werkgelegenheid;
 - woningbouw en mobiliteit;
- Aansluiten op regionale arbeidsmarkt- en innovatieopgaven.

Belangrijke (financiële) ontwikkelingen

De regionale schaa sprong is dé belangrijkste ontwikkeling op het programma ondernemen. Het vraagt om een integrale aanpak van wonen, mobiliteit en ondernemen. Tegelijkertijd vraagt dit de nodige ambtelijke capaciteit en vragen onze samenwerkingspartners zoals de gemeente Eindhoven en commerciële partijen zoals ASML snelle, kwalitatieve antwoorden. Oirschot kan van deze schaa sprong profiteren, maar het vraagt ook om balans. De grote ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelingen door de groei van de bedrijventerrenen vragen om infrastructuurprojecten, maar ook de uitwerking van geluidsreductie richting 2030. We willen onze gemeente immers ook leefbaar houden. Netcongestie speelt een belangrijke rol in de haalbaarheid van alle projecten en dit vraagt ook om een rol van de gemeente.

Daarnaast speelt op het vlak van ondernemen GLOW in de regio; een mooi project waarvoor in de toekomst nog financiële middelen gereserveerd moeten worden als we dit willen continueren. Daarnaast vraagt de uitvoering van UVP GLV extra tijd, maar deze financiële middelen kunnen middels de reserve verschoven worden naar de toekomst.

Programma 3 – Ruimtelijke leefomgeving

Hoofdlijn en ambitie

In 2027 staat de ontwikkeling van een evenwichtige, toekomstbestendige leefomgeving centraal, waarin:

- de forse woningbouwopgave wordt gerealiseerd;
- duurzaamheid, mobiliteit en klimaatadaptatie integraal worden meegenomen;
- het groene en historische karakter van Oirschot behouden blijft.

De gemeente stuurt op samenhang tussen wonen, werken, energie en bereikbaarheid, met een sterke regionale inbedding.

Prioriteiten 2027

1. *Versnellen en sturen op woningbouw*

- Uitvoering van het Actieplan Woningbouw 2.0 en volkshuisvestingsprogramma;
- Realisatie en voorbereiding van diverse woningbouwlocaties (kernen en dorpen);
- Focus op:
 - betaalbaarheid;
 - Doelgroepen zoals ouderen en starters; doelgroepen;
 - beter benutten bestaande voorraad;
- Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO);
- Verruimen en vereenvoudigen van procedures.

2. *Implementatie omgevingswet en omgevingsplan*

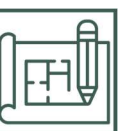
- Gefaseerde omzetting naar een definitief omgevingsplan (tot 2032):
 - in 2027 focus op verdere uitwerking na kernen;
- Faciliteren van ruimtelijke initiatieven via het omgevingsplan;

3. *Energietransitie en duurzaamheid*

- Uitvoering energiebeleid (doel: energieneutraal in 2040);
- Opstellen en implementeren Warmteprogramma (verplicht vanaf 2026);
- Realisatie en benutting van:
 - zonne- en windenergie;
 - verduurzaming vastgoed (gemeentelijk en maatschappelijk);
- Omgaan met beperkingen door netcongestie.

4. *Mobiliteit en bereikbaarheid*

- Bijdragen aan regionale mobiliteitstransitie:
 - meer fiets en openbaar vervoer;
 - realisatie snelfietsroutes;
- Blijven investeren in wegennet (o.a. A58);

- Deelname aan regionale projecten en MIRT-verkenningen.

5. *Landschap en landelijk gebied*

- Afronding en doorontwikkeling beleid rond veehouderijtransitie;
- Inspelen op beëindigingsregelingen en herontwikkeling van locaties;
- Versterken van natuur, klimaatadaptatie en ruimtelijke kwaliteit.

6. *Regionale verstedelijking en samenwerking*

- Uitvoering van afspraken binnen:
 - Verstedelijkingsakkoord;
 - Woondeal en Beethoven-afspraken;
- Bijdrage aan regionale opgave van woningbouw, mobiliteit en energie;
- Realiseren van aandeel Oirschot in woningbouw (± 955 woningen tot 2030)

Belangrijke (financiële) ontwikkelingen

Waar de schaa sprong een effect heeft op mobiliteit en bedrijven, heeft dat ook zijn effecten op de woningbouwopgave. Op langere termijn zien we dan ook aansluitende effecten in de sociale leefomgeving. De grotere woningbouwopgave vraagt aan de ene kant om een versnelde realisatie van woningen, maar ook tot een noodzaak van prioritering en fasering om daadwerkelijk woningen te bouwen. Om te zorgen voor volgende netcongestie is er een noodzaak tot een nieuw hoogspanningsstation en de uitbreiding van het midden- en laagspanningsnet. Tegelijkertijd loopt de transitie van het landelijk gebied met stop en beëindigingsregelingen voor veehouderijen, wat tevens kansen biedt voor herontwikkeling van dat gebied. De toenemende complexiteit en nieuwe ambities vragen om méér capaciteit om dit voor elkaar te krijgen, terwijl er ook toenemende financiële krapte is. Dat vraagt om keuzes.

Programma 4 – Beheer openbare ruimte

Hoofdpijn en ambitie

In 2027 staat het realiseren van een duurzaam, veilig en beheersbaar niveau van onderhoud centraal, waarbij:

- de basis op orde blijft (schoon, heel en veilig);
- beheer bijdraagt aan leefbaarheid, gezondheid en klimaatbestendigheid;
- beschikbare middelen doelmatig en efficiënt worden ingezet.

Door stijgende kosten en toenemende opgaven ligt de nadruk op slim, integraal en toekomstgericht beheer, waarbij nieuwe investeringen structureel worden meegewogen in beheerlasten.

Door de fusie met de gemeente Best moet in 2027 duidelijk zijn hoe alle beheerassets worden samengevoegd in de beheersystemen.

Prioriteiten 2027

1. *Basis op orde: veilig en leefbaar beheer*

- Borgen van onderhoudsniveau voor:
 - wegen, riolering, groen, speelvoorzieningen en openbare verlichting;
 - gemeentelijk vastgoed;
- Voldoen aan wettelijke zorgplichten;
- Prioritering binnen beperkte middelen.

2. *Duurzaam en klimaatbestendig beheer*

- Integreren van klimaatadaptatie in beheer en projecten:
 - aanleg hemelwaterstructuren;
 - afkoppelen regenwater;
- Stimuleren van circulariteit en duurzaam materiaalgebruik;
- Inspelen op extremere weersomstandigheden.
- Verledden van openbare verlichting

3. *Integrale uitvoering IMBK*

- Doorontwikkeling van het Integraal Maatschappelijk Beheerkader (IMBK);
- Sturing op vijf speerpunten:
 - leefomgeving;
 - participatie;
 - bereikbaarheid;
 - duurzaamheid;
 - financieel gezond beheer;
- Verbinding met andere beleidsvelden (sociaal, economie, mobiliteit).

4. *Mobiliteit en bereikbaarheid*

- Bijdragen aan mobiliteitstransitie:
 - aanleg snelfietsroutes;
 - verbeteren verkeersveiligheid;
- Aanpassingen aan infrastructuur (o.a. rotondes, wegenstructuur);
- Balans tussen auto, fiets en leefomgeving.

5. *Samenwerking nieuwe beheerorganisatie*

- Doorontwikkeling servicebedrijf met langdurig onderhoudscontract;
- Samenwerking met marktpartijen als gelijkwaardige partners;
- Doorontwikkeling van participatiemodellen zoals OSMO (sportverenigingen).

Belangrijke (financiële) ontwikkelingen

De stijgende kosten in het beheer van de openbare ruimte drukken op dit programma. Deze stijgende kosten worden met name veroorzaakt doordat binnen de civieltechnische aannemerssector de kosten structureel stijgen, als gevolg van aanhoudende prijsdruk op materialen, hogere arbeidskosten en steeds zwaardere eisen op het gebied van duurzaamheid en uitvoeringskwaliteit. Dit vraagt om scherpe keuzes en prioritering, in de wetenschap dat er weinig financiële ruimte is. Tegelijkertijd wordt het areaal uitgebreid door woningbouwontwikkeling en grote infrastructurele projecten. Het onderhoud en de vervanging van riolering vragen om meer financiële middelen om de kwaliteit daarvan op peil te houden. We merken ook dat veel van onze infrastructuur (zoals wegen en speelplekken) aan groot onderhoud toe is. Om de kwaliteit hiervan op peil te houden is een verhoging van de jaarlijkse storing in o.a. de voorziening wegen noodzakelijk.

Naast onderhoud wordt ook de grondpolitiek steeds actiever. De toename van de werkzaamheden die hieruit voortvloeien komen terecht bij de medewerkers vastgoed en grondzaken. Versterking van dit team is nodig om ook de taak "beheer sportvelden", welke ook bij deze medewerkers ligt, uit te kunnen blijven voeren.

De ingezette weg op het servicebedrijf waarbij we samenwerken met marktpartijen zetten we voort en met de eerste jaren achter de rug, verwachten we een stabiele basis te hebben in de uitvoering. Daarmee kunnen we het IMBK verder uitwerken.

Programma 5 – Bestuur en Dienstverlening

Hoofdpijn en ambitie

In 2027 staat het realiseren van een toekomstbestendige, wendbare en betrouwbare organisatie centraal, waarin:

- dienstverlening toegankelijk, modern en inwonergegericht is;
- de organisatie fusiefit is richting een mogelijke herindeling met Best (2028);
- processen en systemen digitaal, efficiënt en toekomstbestendig zijn ingericht.

De gemeente werkt aan een balans tussen continuïteit van dienstverlening en voorbereiding op de nieuwe organisatie.

Prioriteiten 2027

1. Verbeteren van dienstverlening

- Doorontwikkeling van toegankelijke en multichannel dienstverlening (online, telefonisch, fysiek);
- Implementatie en benutting van:
 - kennisbank KCC;
 - verbeterde gemeentelijke website;
- Focus op begrijpelijkheid, gebruiksgemak en inclusiviteit.

2. Digitalisering en informatievoorziening

- Verdere uitvoering van programma Digitaal Samenwerken;
- Voorbereiding op één gezamenlijk applicatielandschap richting fusie;
- Aansluiten bij hedendaagse digitale standaarden.

3. Voorbereiding fusie

- Investeren in:
 - opleiding en ontwikkeling medewerkers;
 - harmonisatie van processen en beleid;
- Focus op binden en boeien van personeel;
- Voorbereiden nieuwe organisatie-inrichting samen met Best.

Vorbereiden en uitvoeren gemeenteraadsverkiezingen november 2027 in samenwerking met Best

Belangrijke (financiële) ontwikkelingen

Het programma bestuur en dienstverlening richt zich enerzijds op publiekszaken, maar anderzijds ook op bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering wordt in 2027 al sterk gericht richting de fusie, omdat alle basisprocessen die zich hierbinnen bevinden vóór 1 januari 2028 klaar moeten zijn. Nieuwe ambities in dit programma zijn er daarmee ook weinig; de focus ligt grotendeels op de fusievoorbereiding. Daarnaast wordt binnen dit programma ook de leiding genomen over de uittreding van de GRSK met het onderdeel SSC als grootste project binnen die ontvlechting.

Financiële doorkijk

De financiële begrotingspositie met de eerste bestuursrapportage, maar zonder de meicirculaire, geeft aanleiding om nog stappen te zetten richting een sluitende meerjarenbegroting. Ten tijde van het schrijven van deze koersbrief is daarin nog veel onzeker. De integraliteit met het coalitieprogramma en met de aanpassingen van de inkomsten uit het gemeentefonds is nodig om uiteindelijk keuzes te kunnen maken en stappen te kunnen zetten. In lijn met de voorgaande jaren worden ook dit jaar weer diverse technische aspecten van de begroting bekeken, om ook aan de kant van financiële techniek te bekijken of er ruimte in de begroting te vinden is.

1. Aanpassing nota reserve en voorzieningen

In de eerste helft van 2026 wordt de nota reserves en voorzieningen aangepast. Uitgangspunt hierbij is dat reserves waarvoor een duidelijk doel is blijven bestaan en dat reserves waarvoor dit niet geldt, of die eigenlijk een risico-reserve zijn, overgeheveld worden naar de algemene reserve of de reserve grondexploitatie. Hierdoor vergroten we onze algemene reserve en brengen we de verhouding tussen de algemene reserve en bestemmingsreserves meer in balans. Aanvullend voordeel is dat we daardoor een groter deel van de algemene reserve kunnen inzetten volgens de 10%-regeling. Daarbij moet worden opgemerkt dat de toepassing van de 10% regeling voor herindelingsgemeenten naar verwachting strenger wordt. Wij houden deze ontwikkeling scherp in beeld.

2. Aanpassing wijze loon- en prijsindexatie

In de vastgestelde begroting 2026, zat een demping van de stelpost loon- en prijsstijgingen voor de begrotingsjaren 2028 en 2029. Hoewel de provincie als toezichthouder hier in 2024 (voor de begroting 2025) geen opmerkingen over heeft gemaakt, is dit in de meerjarenbegroting 2026 afgekeurd. Hierover bent u geïnformeerd via de brief van de toezichthouder.

Omdat we onze stelpost loon- en prijsstijgingen niet uitnutten (we gebruiken al jarenlang slechts een deel hiervan), willen we onderzoeken of er andere mogelijkheden zijn om de loon- en prijsindexatie in onze begroting te verwerken. Doel is daarbij om begroting en realisatie dicht bij elkaar te brengen en te handelen binnen het gemeenschappelijk financieel toezichtskader van de provincies.

3. Harmonisatie afschrijvingsmethodiek

De afschrijvingsmethodieken van de gemeente Best en de gemeente Oirschot zijn verschillend. We willen een mogelijke harmonisatie van de afschrijvingsmethodiek zo snel mogelijk toepassen (2027) in de aanloop naar de fusie (2028). Dit heeft mogelijk effect op de meerjarenraming.

4. Bijstellen investeringen

In de jaarrekening 2025 wordt een groot bedrag aan kredieten overgeheveld. Deze kredieten staan in onze begroting opgenomen met kapitaallasten (rente en afschrijving) vanaf het moment dat de verwachte oplevering is. We constateren nu al enige jaren dat we grote bedragen overhevelen en dan telkens ook de kapitaallasten een jaar doorschuiven. Een grotere herziening van de geplande investeringen, waarbij we de begroting en realiteit dicht bij elkaar willen brengen, kan voor meer structurele begrotingsruimte zorgen. Aan de

andere kant biedt het nieuwe Gemeenschappelijk Financieel Toezichtskader waarschijnlijk ook ruimte om een stelpost hiervoor op te nemen, in plaats van dit helemaal in de begroting in te richten per krediet.

5. Bijstelling begroting n.a.v. jaarrekeningresultaat

Vorig jaar is voor programma 1 en voor programma 5 een analyse gemaakt op basis van de afgelopen jaarrekeningresultaten of er structurele bijstelling van budgetten mogelijk was. Dit resulteerde in een kleine structurele aframing in programma 1 en een forsere structurele bijraming in programma 5.

Deze analyse is voor programma 2, 3 en 4 nog niet gedaan. Na oplevering van de jaarrekening 2025 willen we dit alsnog doen voor deze programma's.

Tot slot zal ook de meicirculaire een belangrijk speerpunt aandachtspunt zijn in de totstandkoming van onze begroting 2027 en meerjarenraming. We staan voor een flinke financiële uitdaging als we ons alleen baseren op de resultaten na de eerste bestuursrapportage, maar we hebben tevens de ervaring dat de bijstellingen in de circulaire weer lucht geven. We hebben daarom in deze koersbrief wel aangegeven waar de wensen zitten én waar mogelijke besparingsopties zitten, maar zien een integrale afweging richting de begroting met vertrouwen tegemoet.